

Sygn. akt VI GC 95/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2013r.

Sąd Okręgowy w Opolu Sąd Gospodarczy

w składzie następującym

Przewodniczący SSO Anna Korwin - Piotrowska

Protokolant Hanna Jaworska

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2013r. w Opolu na rozprawie

sprawy z powództwa Zakładu Produkcyjno - Usługowo - Handlowego (...) Sp. z o.o. w K.

przeciwko (...) S.A. w B.

o zapłatę

- oddała powództwo.

Sygn. akt VI GC 95/13

UZASADNIENIE

Powód Zakład Produkcyjno-Usługowo-Handlowy (...) spółka z o.o. w K. pozwem złożonym w dniu 30 stycznia 2013 roku domagał się zasądzenia od pozwanego (...) SA w B. kwoty 147.940,63 zł wraz z odsetkami oraz kosztami procesu tytułem zapłaty za dostarczone materiały budowlane.

Pozwana (...) SA w upadłości likwidacyjnej nie kwestionowała faktu dostarczenia jej materiałów budowlanych ani też obowiązku zapłaty dochodzonych pozwem kwot, podnosząc jedynie, iż sytuacja gospodarcza uniemożliwiła realizację zobowiązań, stąd złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości, a toczące się postępowanie upadłościowe wyklucza zaspokojenie wybranych wierzycieli.

Sąd ustalił stan faktyczny:

W okresie od sierpnia do września 2012 roku powód sprzedał pozwanej materiały budowlane za cenę 147.940,63 zł, za które nie otrzymał zapłaty. (bezsporne)

W dniu 29 stycznia 2013 r. została ogłoszona upadłość likwidacyjna pozwanej (...) SA. W dniu 4 marca 2013 r. powód zgłosił swoje wierzytelności sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym toczącym się wobec dłużnika (...) SA w upadłości likwidacyjnej, żądając również zwrotu uiszczonych opłat od niniejszego powództwa.

(dowód: postanowienie SR w Opolu k. 47, zgłoszenie wierzytelności k. 55)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu z powodu braku legitymacji biernej pozwanego.

W sprawie poza sporem jest, że powód jest wierzycielem spółki (...) SA, nie ulega jednak wątpliwości, iż powództwo zostało wytoczone już po ogłoszeniu upadłości likwidacyjnej dłużnika spółki.

Ogłoszenie upadłości dłużnika nie oznacza, iż upadły traci zdolność prawną, czy zdolność procesową. Zdolność procesowa nie jest bowiem uprawnieniem do występowania w charakterze strony w konkretnym procesie, lecz ogólną kwalifikacją podmiotu polegająca na tym, że może on osobiście podejmować czynności procesowe. Jej wyznacznikiem w odniesieniu do osób fizycznych jest posiadanie zdolności do czynności prawnej (art. 65 k.p.c.), a w odniesieniu do osób prawnych - wyłącznie zdolności sądowej (tak trafnie Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 2 kwietnia 2009 r. I ACa 53/09). Brak było zatem podstaw do odrzucenia powództwa.

Z dniem ogłoszenia upadłości obejmującej likwidację likwidacyjnej, na podstawie art. 75 Prawa upadłościowego i naprawczego, upadły traci natomiast prawo zarządu majątkiem oraz możliwość korzystania z niego (art. 75 ust. 1 pr.u.n.). O tym, jak kształtuje się pod względem podmiotowym postępowanie sądowe w razie ogłoszenia upadłości obejmującej likwidację majątku upadłego stanowi art. 144 pr.u.n., mający charakter normy procesowej. Z dniem ogłoszenia upadłości upadły traci legitymację do występowania w sprawach dotyczących masy, pozostaje natomiast stroną w znaczeniu materialnoprawnym, jako podmiot stosunku prawnego, z którego wyniknął spór. Jak wskazano wyżej, brak legitymacji formalnej upadłego nie jest równoznaczny z brakiem po jego stronie zdolności prawnej, tj. zdolności bycia podmiotem praw i obowiązków, skutki ogłoszenia upadłości dotyczą sfery jego zdolności do czynności prawnych. Zgodnie z art. 144 pr.u.n., postępowania sądowe i administracyjne dotyczące masy upadłości mogą być wszczęte i dalej prowadzone jedynie przez syndyka i przeciw niemu. Dochodzi zatem do tzw. podstawienia procesowego, które oznacza, iż postępowania sądowe syndyk prowadzi na rzecz upadłego, lecz w imieniu własnym. Podstawienie procesowe syndyka w miejsce upadłego jest podstawieniem bezwzględny, przy którym legitymację procesową ma tylko podmiot podstawiony. Podstawienie syndyka odnosi się jednak tylko do postępowań dotyczących masy upadłości. Z dniem ogłoszenia upadłości likwidacyjnej bowiem, wyłącznym trybem dochodzenia wierzytelności upadłościowych staje się postępowanie upadłościowe. Wierzytelności przysługujące od upadłego powinny być zgłoszone przez wierzyciela sędziemu komisarzowi. Proces cywilny o nie jest co do zasady niedopuszczalny, z wyjątkiem sytuacji określonej w art. 145 ust. 1 pr.u.n., gdy postępowanie sądowe zostało wszczęte przed ogłoszeniem upadłości pozwanego, a w postępowaniu upadłościowym odmówiono ich umieszczenia na liście wierzytelności. W takim przypadku wierzytelność może być dochodzona przeciwko upadłemu po umorzeniu lub zakończeniu postępowania upadłościowego (art. 263 pr.u.n.) Wierzyciel, który przed ogłoszeniem upadłości dłużnika nie wszczął procesu o wierzytelność podlegającą umieszczeniu na liście wierzytelności, po ogłoszeniu upadłości nie może już wytoczyć o nią powództwa, chyba że chodzi o wierzytelność powstałą po ogłoszeniu upadłości (wierzytelność w stosunku do masy upadłości) wynikająca z czynności dokonanych przez syndyka albo ze stosunków prawnych powstałych jeszcze przed ogłoszeniem upadłości, w które wstąpił upadły (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 stycznia 2009 r. III CSK 244/08).

Skoro pozwany (...) SA, wobec którego powód podtrzymał powództwo nie posiada legitymacji biernej w sprawie, powództwo przeciwko niemu podlega oddaleniu (tak Sąd Apelacyjny w Szczecinie w cyt. wyżej wyroku). Mając .na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.